

Somogybabod Község Önkormányzata
8684, Somogybabod, Kossuth L. u. 51.
Tel.: 85/327-114,

24.sz. Jegyzőkönyv

Készült: Somogybabod Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2017. december 31-én, 10:00 órai kezdettel megtartott soron következő Képviselő-testületi ülésén, a Somogybabod Község Önkormányzata 8684 Somogybabod, Kossuth L. u. 51. sz. alatti Tanácskozó termében.

Jelen vannak:

Képviselő-testület tagjai részéről:

	Káldi László	polgármester
	Horváthné Kristóf Anikó	alpolgármester
	Horváth Norbert	képviselő
	Hartung Péter	képviselő
Távol:	Schützné Fábián Magdolna	képviselő

Tanácskozási joggal:

	Gál Marianna	jegyző
(1. sz. melléklet)		

Káldi László polgármester:

Köszönti a megjelent képviselőket, majd megállapítja a testület határozatképességét. Javasolja a mai testületi ülés jegyzőkönyv-hitelesítőjének Horváth Norbert képviselőt és Horváthné Kristóf Anikó alpolgármestert megválasztani, valamint a meghívóban szereplő napirendi pontokat megtárgyalni.
(2. sz. melléklet)

Somogybabod Község Önkormányzat Képviselő-testülete Horváth Norbert képviselőt és Horváthné Kristóf Anikó alpolgármester személyét elfogadja a Somogybabod Önkormányzat 2017. december 31-i ülése jegyzőkönyv-hitelesítőjének.

Megállapítja, hogy a jelenlévő 4 képviselő 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta a javaslatot.

199/2017. (XII. 31.) Kt. határozat

Somogybabod Község Önkormányzat Képviselő-testülete Horváth Norbert képviselőt és Horváthné Kristóf Anikó alpolgármester személyét elfogadja a Somogybabod Önkormányzat 2017. december 31-i ülése jegyzőkönyv-hitelesítőjének.

Káldi László polgármester a napirendre vonatkozóan a következőt javasolja szavazásra.

Somogybabod Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2017. december 31-i ülésének napirendi pontjait az alábbiak szerint fogadja el:

1. Települési Arculati Kézikönyv megtárgyalása

Megállapítja, hogy a jelenlévő 4 képviselő 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta a javaslatot.

200/2017. (XII. 31.) Kt. határozat

Somogybabod Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 2017. december 31-i ülésének napirendi pontjait az alábbiak szerint fogadja el:

1. Települési Arculati Kézikönyv megtárgyalása

1. Napirendi pont

Káldi László polgármester: elmondja, hogy elkészült a végleges változata a Települési Arculati Kézikönyvnek. Beérkeztek a szakhatósági vélemények is, amiket a tervező asszony beépített az anyagba.

Javasolja a következő határozati javaslatról a szavazást:

Somogybabod Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja Somogybabod Község Önkormányzata Települési Arculati Kézikönyvét a határozat mellékletét képező dokumentum szerint.

Határidő: 2017. december 31.

Felelős: Káldi László polgármester

Megállapítja, hogy a jelenlévő 4 képviselő 4 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül elfogadta a javaslatot.

201/2017. (XII. 31.) Kt. határozat

Somogybabod Község Önkormányzatának Képviselő-testülete elfogadja Somogybabod Község Önkormányzata Települési Arculati Kézikönyvét a határozat mellékletét képező dokumentum szerint.

Határidő: 2017. december 31.

Felelős: Káldi László polgármester

Több napirend és bejelentés nem lévén a polgármester az ülést 10:20 órakor bezárta.

k. m. f

Káldi László
polgármester

Gál Marianna
Jegyző

Horváthné Kristóf Anikó
jegyzőkönyv hitelesítő

Horváth Norbert
jegyzőkönyv hitelesítő

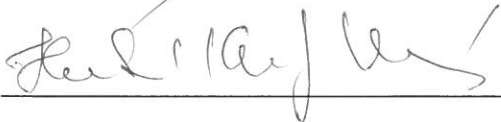
JELENLÉTI ÍV

Somogybabod Község Önkormányzatának, a Somogybabodi Művelődési ház
termében **2017. december 31.** napján megtartott rendkívüli testületi ülésén

Káldi László polgármester

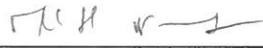
Horváthné Kristóf Anikó alpolgármester

Hartung Péter képviselő

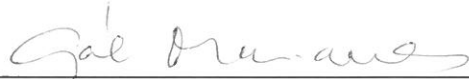

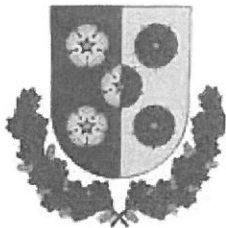
Horváth Norbert képviselő

Schützené Fábián Magdolna képviselő

Gál Marianna jegyző

Somogybabod Község Polgármesterétől

8684, Somogybabod, Kossuth L. u. 51.

Tel.: 85/327-114

MEGHÍVÓ

Somogybabod Község Önkormányzata Képviselő-testületének rendkívüli ülését, 2017. december 31. (vasárnap) napjára, 10:00 órára, a Somogybabodi Önkormányzat tanácskozó termébe összehívom.

Napirendi javaslat :

1. Településarculati kézikönyv megtárgyalása

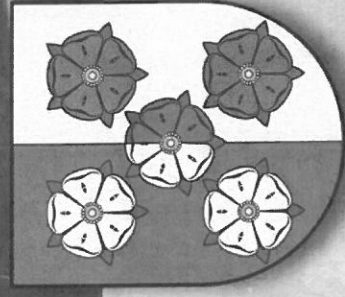
Előadó: Káldi László polgármester

Káldi László
polgármester

A meghívót kapják:

Képviselő-testületi tagok, jegyző, Somogy Megyei Kormányhivatal Fonyódi Járási Hivatala
hivatalvezető Cím: 8640 Fonyód, Fő utca 19.

SOMOGYBABOD

Település Arculati Kézikönyv 2017.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés
2. A település bemutatása (településkép, tájkarakter)
3. Örökségünk, településképi szempontból meghatározó építészeti, műemléki táji és természeti értékek, településképi jellemzők
4. Településképi szempontból meghatározó eltérő területek lehatárolása településkép, arculati jellemzők és településkarakter bemutatásával
5. A településkép minőségi megformálására vonatkozó ajánlások: építészeti útmutató, közterületek, településkép útmutatója-utcák terek, közparkok, közkertek
6. Jó példák bemutatása: épületek, építészeti részletek(ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokatzatképzés)
7. Jó példák: sajátos építmények, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

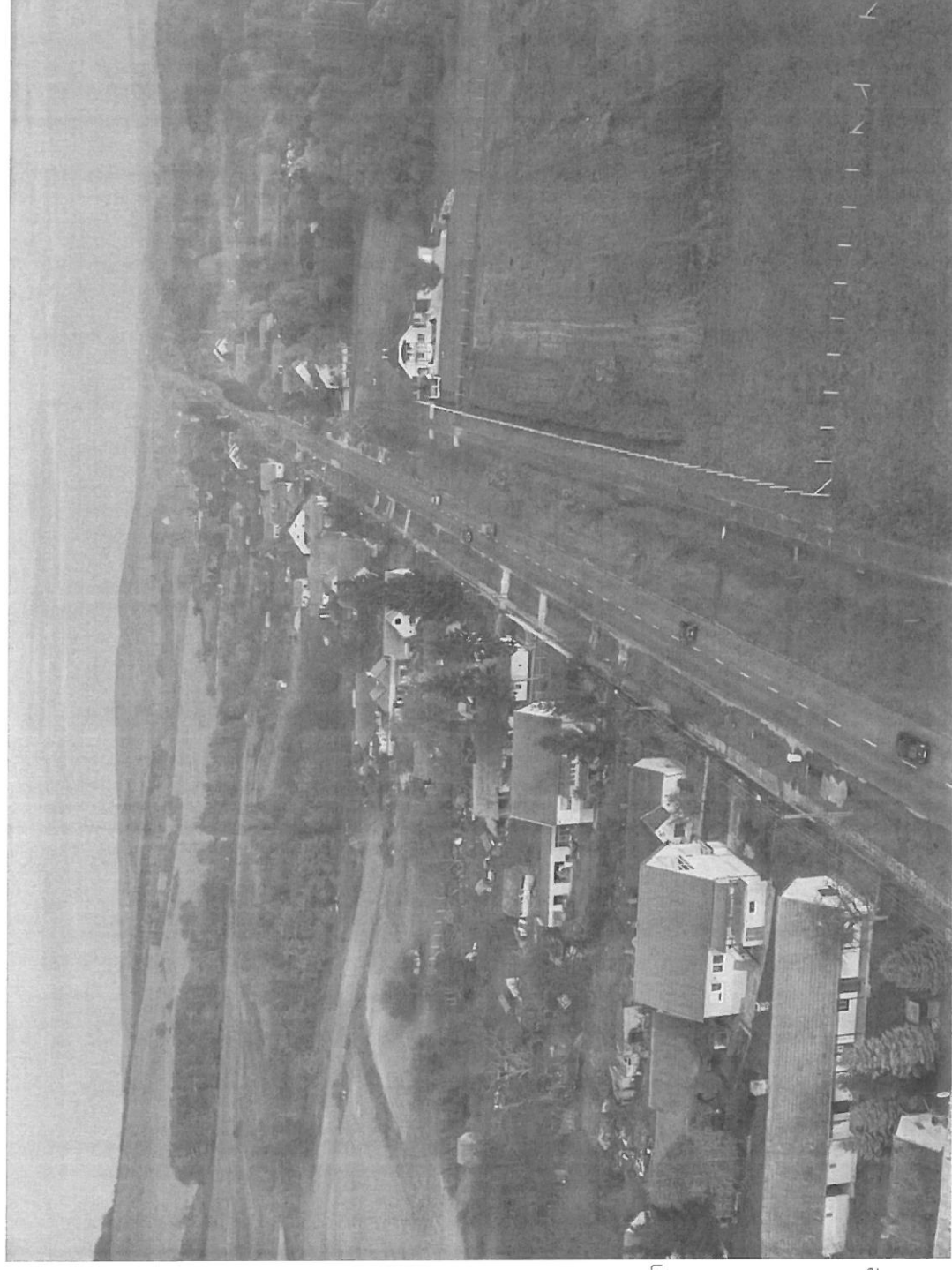
BEVEZETÉS

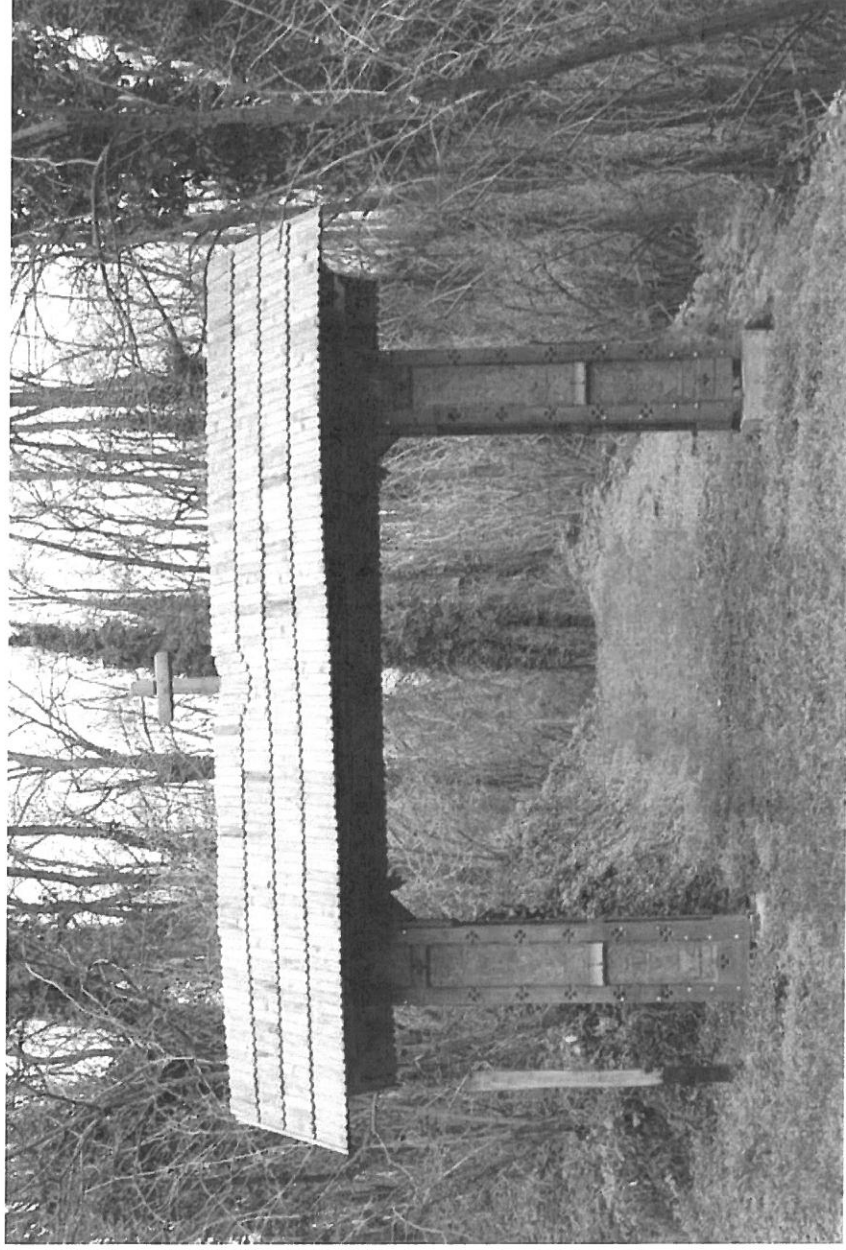
Mesterséges környezetünket jellegzetes tulajdonságainak meghatározásával alakítottuk ki, illetve alakítjuk most is. Ezért ahhoz, hogy a jövődő környezetünket ésszerűen formáljuk, egy sereg tényezőt kell ismernünk, melyeknek környezetformáló szerepük van. Körülményeink alakulásának, sajátosságainak a megismeréséhez társadalmi fejlődésünk és az általunk létrehozott művi környezet együttes tanulmányozása elengedhetetlenül szükséges.

Ha megismerjük a jelenlegi, környezetünket meghatározó tényezőket, összefüggéseket, sajátos karakterünket és adottságainak, nyilván könnyebb lesz

a jelen és jövő szükségleteinkkel számoló, társadalmi rendszerünkhöz igazoló környezet kialakítása.

A TAK elsősorban az építetőknek készülő útmutató, amely segítséget kíván nyújtani a beruházások tervezése során bemutatta és kiemelve az adott település kulturális és épített értékeit,

íránymutató ad az értékeket és identitást megőrző fejlesztések

építészeti megfogalmazásához. Épített örökségünk tárgyi emlékeinek felkutatása, az elődök által teremtetett értékek megőrzése, tovább örökítése a következő generációk számára minden helyi közösség, a ársadalom egésze számára kiemelten fontos feladat. Ennek intézményesült formája, az építészeti értékek országos és helyi szintű védelme több évtizede létező településrendezési eszköz. Az épített örökségünk jogi védelme a védetté nyilvánítással, a helyi önkormányzati rendelettel és az intézményi háttérrel biztosított, azonban a működőképesség feltétele, hogy magunkénak érezzük azt, azokat az értékeket, amelyeket a korábbi generációk hagytak ránk. Ha egy épület idegen a környezetében, nem alkalmazkodik a helyhez, akkor lehet, hogy ideig-óráig figyelemfelkeltő, de az idő múlásával bebizonyosodik, hogy értéktelen. Az értékes építészeti emlékeink többsége nem kizárólag az intézményrendszernek, lelkes kutatók munkájának, hanem elsősorban azért, mert az építészeti emlékeink értékeit a közösségek későbbi generációi felismerték, fontosnak tartották és tovább örökítették, felhasználták új építészeti értékek létrehozásánál, megteremtésénél.

Átmentett értékekké vált így a település-struktúra, a gazdaságos területfelhasználás, a racionális telepítési elvek, a tömegarányok, az anyaghatszárak, a részletek, a színhasználat. A települési arculati kézikönyv csak formájában új műfaj, a korábbi értékelméresek, az örökségvédelmi hatástanulmányok, a jogszabályi védelmet megalapozó tanulmányok nagyon alapos kutatómunkával készültek, amelyek a fent részletezett szempontrendszer vették alapul. A kézikönyv nem etalon, a kézikönyv az olvasót kívánja megismerteti a település építészeti értékeivel, útmutató adni azoknak, akik a meglévő épületek átalakításával, korszerűsítésével, új épület építésével formálják a település arculatát. Segítséget kíván adni ahhoz, hogy a tervezett beavatkozások a település építészeti értékeivel összhangban legyenek, újabb értéket teremtsenek.

A kézikönyvet nem zárjuk le 2017. december 31.-én, mint ahogy a település története is folyamatos. Azt szeretnénk, hogy az értékek megőrzésében, új építészeti értékekre teremtesében a település minden polgára aktív résztvevő legyen, lehessen.

A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

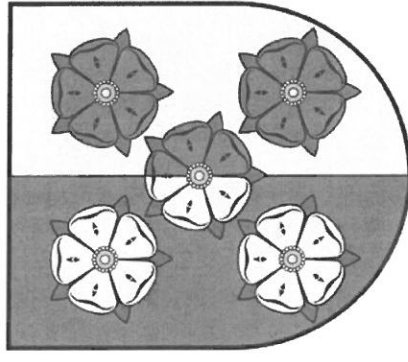
A 67-es főút mentén, Balatonlellétől 16, Kaposvártól 40 kilométerre fekszik. Somogybabod közúton jól elérhető: a Kaposvár-Balatonlelle közötti autóbuszjárat szinte óránként, a Gamás-Fonyód közötti pedig naponta ötször közlekedik.

A legközelebbi vasútállomás Balatonlellén van.

Külterületének több mint felét erdők borítják, amelyek magánkézben és az önkormányzat tulajdonában vannak.

Utóbbiak közül egy 17 hektáros erdőt a község természeti védeltségű területté kíván nyilvánítani. Ezen a helyen őshonos, 200 éves tölgy-, bükk-, vadcsereznye és diófák élnek, és három forrás ered, amelyek a Szentkút-patakba ömlenek.

Babodon és a ma hozzátartozó Tardon már az 1800-as évek elején lakott néhány család.

A XX. század elején az itteni puszták a nagybirtokok részei voltak, Kisbabodot, Szilvást, Rákit és Vörösihegyet a tizes években, nagybabodot pedig a húszas években parcellázták ki. Az első világháború előtt kivándorolt „amerikások” vásárolták föl az olcsó földeket: mintegy 10-15 család alapította meg a pusztákat. Az öt pusztát alakult 1939. január 1-jén önálló kisközséggé, addig Somogytúrhoz tartoztak. Ekkor hetven család lakott a pusztákon, és nagybabodon már működött egy két tanerős, állami elemi népiskola. A település közigazgatási határai 1945 óta változatlanok. Az egykori Meszleny-birtok 700 kataszteri holdját ekkor osztották föl. 1952-ben alakult az első három kis termelőszövetkezet, közülük kettő egy év múlva meg is szűnt. A Petőfi Mgtsz 1959-ben jött létre, a szervezés miatt sokan elvándoroltak a faluból. Az 50-es évek elején hét embert ítéltek kényszermunkára.

Somogybabod 1972-ig a látványi körjegyzőséghez tartozott, és önálló tanácsa volt.

Ekkor azonban községi közös tanács alakult (Látrány, Somogytúr, Somogybabod és Visz), s a babodi térsz előbb a túrival, majd a gamásival egyesült.

Itt volt a központi iroda, a műhely:

1969-től 1982-ig pedig műanyagüzem működött Babodon, amely három műszakban csaknem háromszáz embernek adott munkát.

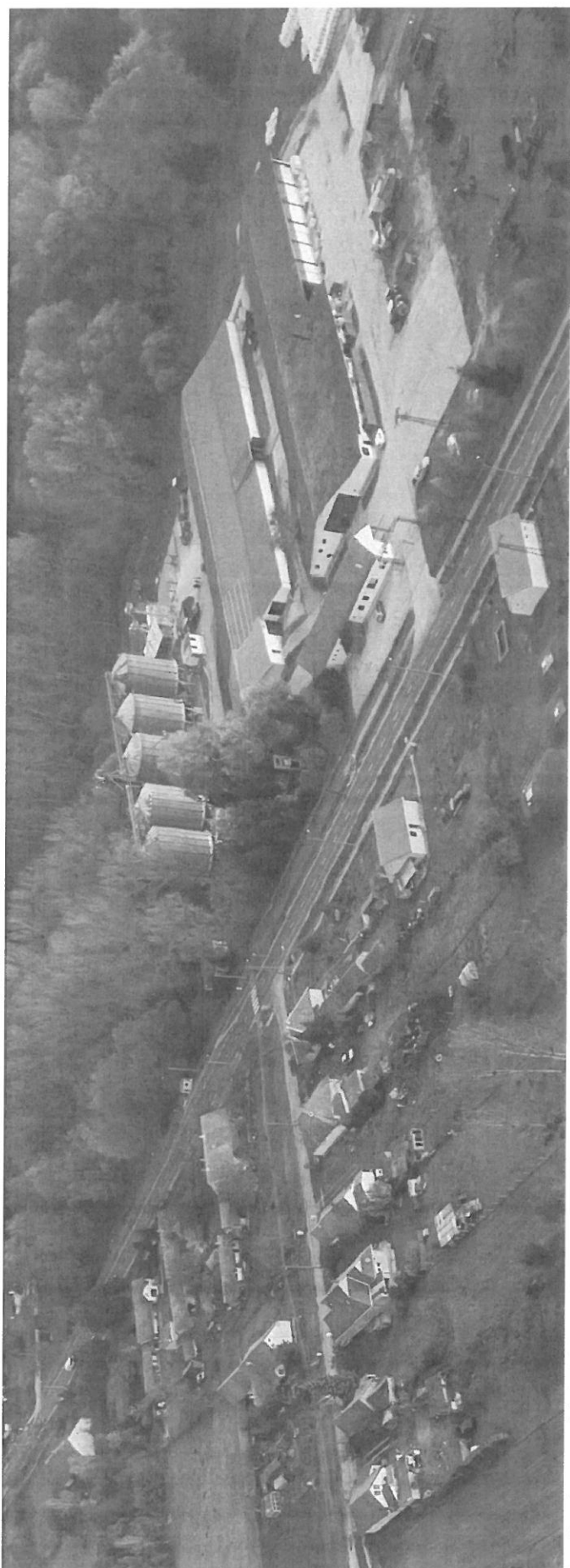
1980. december 30-án Somogytúrtól Babodhoz került az akkor 270 lakosú Tardpuszta, külterülete azonban máig is az előbbi településhez tartozik.

Ma Somogybabod hat utcájában több mint 230 családi ház áll, közülük sok a '80-as évek második felében épült. Az 1800-as évek közepén emelt Inkey-kúriát 1995-96-ban újították fel, a vadászkastély magántulajdonban van, hasonló korú a háromszintes magtár is. A község katolikus temploma a '60-as években épült. Az önkormányzat 25 beépítetlen, közművesített telekkel rendelkezik, és 1990-től 60 ezer forint letelepdesi támogatást ad a beköltözőknek. A polgármesteri hivatal épületében kapott helyet a művelődési ház, a klubnyvtár, a posta és a takarékszövetkezet is. A két osztályos alsó tagozatos iskola mellett 1993 óta épül újabb négy tanterem, és itt működik az egycsoportos óvoda is. A község vezetékes vízellátása 1982 óta megoldott, a szennyvíz- és a szilárdhulladéklerakó telepet öt község közösen működteti, Látvány külterületén. Az utóbbi években fejlesztéseinek sorában fontos tények: a telefon és a helyi kábeltvét minden második lakásba bekötötték, orvosi rendelőt és

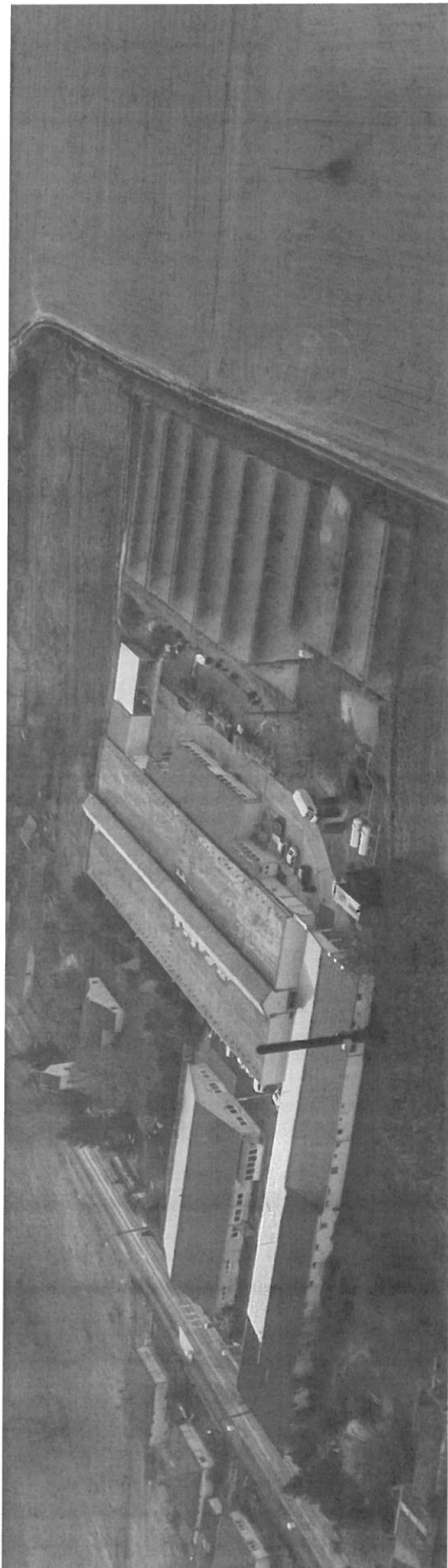

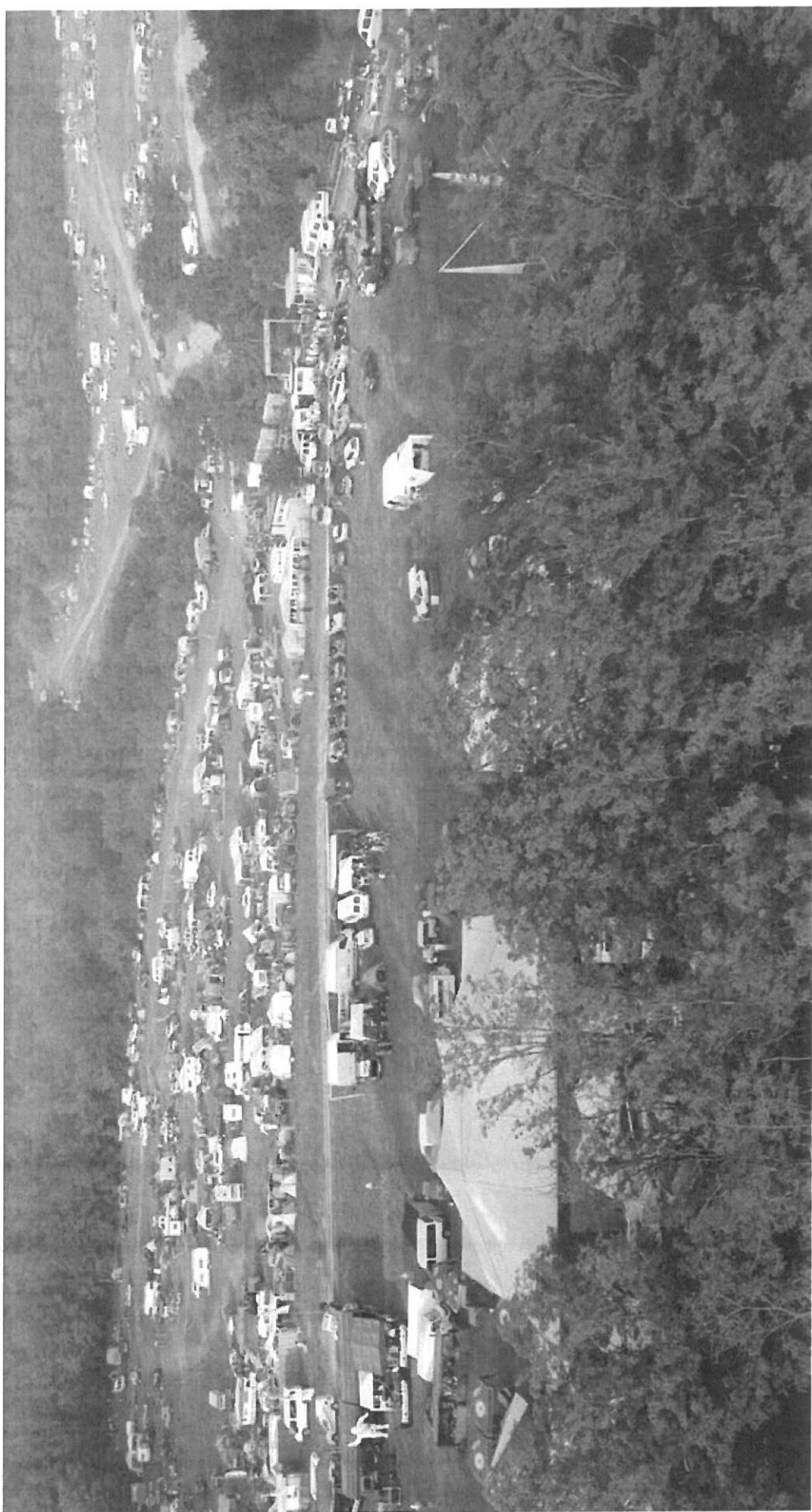
gyógyszertárt alakítottak ki, hidat építettek. A templom előtti emlékművet állítottak az I. és a II. világháború áldozatainak.

A kilencvenes években mindössze 40 fővel csökkent a népesség, amelynek összetétele viszonylag kedvező: csak minden hatodik ember 60 év feletti. A hegybeliek túlnyomó többsége római katolikus, 5 százaléka evangélikus. A lakosság körében magas, több mint 20 százalékos a munkanélküliség. Ebben jelentős szerepet játszott az, hogy a térsz 1992-ben kezdődött felszámolása jelenleg is tart.

A szövetkezetet felvásárló Agrofema Kft., 20, a Somogy-Plast kft. pedig 30 embernek ad munkát. 20 mezőgazdasági magánvállalkozó 15-80 hektáron gazdálkodik, a munkaképes lakosság többi része a Balaton-parton és Kaposváron dolgozik.

Somogybabod az Off-Roadról híres: 1986-tól minden évben, pünkösdkor rendezik meg itt az összkerék-meghajtású gépek akadály- és ügyességi terepversenyét, amelyre Európa szinte minden országából érkeznek résztvevők: a látogatókkal együtt 5-10 ezren. A Magyarországon egyedülálló, borulósos roncsderbin 100-150 autó áll rajthoz nyaranta, s ezt szintén 5-10 ezren nézik meg.

Az aranyminősítéssel rendelkező hagyományőrző népdalkóruson kívül ifjúsági klub, mindhárom korosztályban megyei labdarúgócsapat működik. A településen nemcsak közművelődési egyesület, hanem a megyében elsőként polgárőrség is alakult. Politikai párt nincs a faluban.

ÖRÖKSÉGÜNK

Meghatározó zöldfelületi, táji természeti értékek

A település környezete magán viseli a Nyugat-Külső-Somogy kistájra jellemző változatos felszíni formákat, a zömében É-D irányú völgyekkel szabdaltságot dombvidéki jelleggel. A nagyobb lejtőszögű területeken a talaj elmosódásra, erózióra hajlamos. A mezőgazdasági tájhasználat az uralkodó, amely közé erdők, vízfolyások menti erdősávok, valamint rétek ékelődnek. A gyümölcsstermesztés évszázados hagyományokra tekint vissza a területen. Mindez változatos tájszerkezetet és mozaikos tájképet eredményez, ami ökológiai és esztétikailag egyaránt kedvező. Őshonos növényfajta és az ezüsthársas tölgyesek, cseres tölgyesek, patakok mentén az égeresek.

Természetvédelmi szempontból a nemzeti ökológiai hálózat területe érinti a külterületet. A természetközeli élőhelyek mind ökológiai, mind tájképi szempontból értékesek, ezért megővésük fontos feladat. A belterület zöldfelülete, az utcamenti zöldecsávok és a magánkertek kapcsolatban állnak a környező szántókkal, erdőfoltokkal, gyepekkel, ezáltal biztosítva ökológiai összeköttetést a külterületi és belterületi zöldfelületek között.

Somogybabod területét főként külterületen érintik a Natura 2000-es természetvédelmi területek, az ökológiai maghálózat központi területe.

Földvár /2013/

Láp

Natura 2000 SCI

Natura 2000 SPA

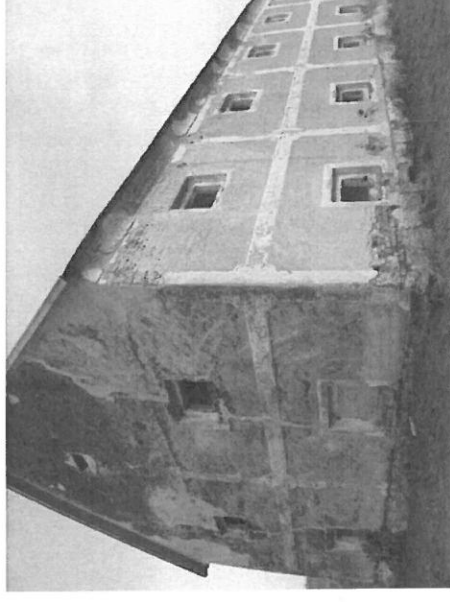
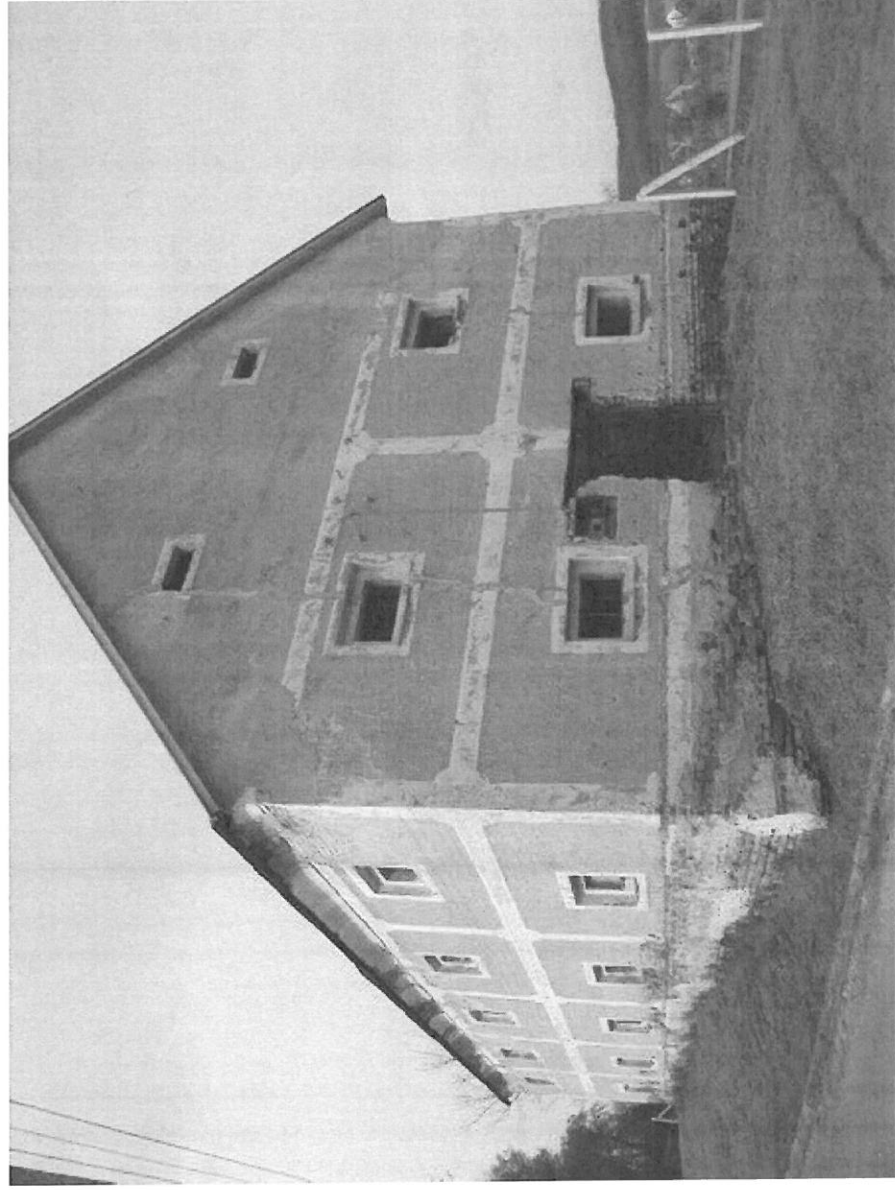

Magterület

Pufferterület

Ökológiai folyosó

Somogyabodi védett objektum a 433-as helyrejzi számon található magtár és ex-lege műemléki környezet, a hiteles hatósági nyilvántartás szerint.

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ELTÉRŐ TERÜLETEK

JELMAGYARÁZAT

- KERTES CSALÁDIHÁZAS TELEPÜLÉSRÉSZ
- FALUSISAS TELEPÜLÉSRÉSZ
- VEGYES KÖZPONTI TELEPÜLÉSRÉSZ
- KÖZÖSSÉGI TERÜLETEK KARAKTERE
- GAZDASÁGI TELEPÜLÉSRÉSZ
- ZÁRTKERTI TELEPÜLÉSRÉSZ
- KÜLTÉRÜLETI TELEPÜLÉSRÉSZ
- MŰEMLÉK
- KÖZIGAZGATÁSI HATÁR
(BELTERÜLET, KÜLTÉRÜLET)

Történeti településrész: Falusias karakter

alusias karakterű településrészeket az eltérő homlokzatú, de hasonló léptékű és ritmusú homlokzatok jellemzik.

Telkek	Épületek	Közterületek
• hosszú, keskeny telkes; • jellemzően oldalhatáros beépítés; • hagyományosan utcára merőleges tető, vagy polgárosodott formája, az utcával párhuzamos szárnnyal kibővített L alakú épület; • jellemzőek a hátsó melléképületek, gazdasági épületek; • telkek kerítettek, utcai kerítések áttörték, cca. 150-180 cm magasak	• jellemzően földszintesek, ritkábban újabb építésű többszintes, esetleg tetőtér beépítéssel; • egyszerű tömegű, magastetős (35-45 fokos) épületek; • homlokzatukat a vakolat architektúra, ritkább esetben a tégl architektúra jellemzi; • karakteres lábazat jellemző; • pikkelyes tetőhéjalás jellemző, • utcai homlokzatokat a tengelyes nyílásrend jellemzi, a faszerkezetű ablakok jellemzően 2/3 arányúak, jó esetben keretezettek; • felületek hagyományosan ornamentikával díszítettek; • homlokzatok színezése történeti földszínek vagy törtfehér	• utcák találkozásánál kialakult teresedések, utcán belüli töréspontok, kiszögellések; • törtvonalú utcavezetés, esetleg változó utcaszélesség; • utca menti nyílt árkok és fasorok; • településrészenként jellemzően 1-1 park jellegű intézményterület • kevés utcabútor

Kertes családházak karakter

Jellemzően a fiatalok családtámogatási rendszer juttatásait alapul véve új telekosztásokon kialakuló, a történeti településrészek mögött megjelenő beépítés. Legfőbb jellemzője a típusépítéset, mely területenként ugyan eltérő, de azon belül relatív egységes utcaképeket eredményez.

Az ún. "családi házas" és kistársasházak beépítésű lakott területek a község különböző időben betelepült, fejlődött időszakában épültek. Több építési időszakban alakultak ki, az egy időben épülő városrészek a mindenkori országosan általános építészeti jellemzőket hordja. Alapvető jellemzője az épületet legalább három oldalon körülvevő kert. Tervszerűen kialakított részek, egy-egy rész vagy telekcsoport különösen jellemző egységességet mutat, pl. sorházak tömbök, „tanácsi” telekosztások.

Telkek	Épület	Közszerületek
• a telekméret, már nem számol hosszú melléképületekkel; • jellemzően oldalhatáros beépítés, területenként jellemző az egységes előkert; • helyenként jellemző a csoportos beépítés (pld. sorház, ikerház stb.); • jellemzően utcával párhuzamos tetőgerinc vagy a sátorfető; • jellemzőek a kis hátsó melléképületek; • telkek kerítettek, utcai kerítések áttörtek, cca. 140-180 cm magasak	• egyaránt jellemzőek a földszintes tetőtér beépítéses is; • egyszerű tömegű, magastetős (35-45 fokos) épületek; • homlokzatukat a vakolat architektúra, jellemzi; • típusú építéset miatt egyedi karakterek nem jellemzik; • pikkelyes tetőhéjalás jellemző, • utcai homlokzatokat a tengelyes nyílásrend jellemzi, a faszerkezetű ablakok jellemzően 3/2 arányúak; • homlokzatok színezése vegyes	• tervezett, rendezett utcahálózat, szerepkör szerint szabályozott, megfelelő szélességű utak; • domborzatot követő, praktikus nyomvonalak; • utca menti nyílt árkok és fasorok; • funkcionális közterületek, zöldterületek • utcabútorok (buszmegállók, padok, hulladékgyűjtők, kerékpártámaszok stb.) • utcai fasorok

Problémák a lakóterületeken

- melléképítmények rossz elhelyezése;
- harsány színválasztás (a homlokzaton);
- harsány színválasztás (héjazaton is);
- pusztuló homlokzatok
- klímaegységek elhelyezése
- utólagos hőszigeteléssel elvesztik az épületek a vakolt architektúrájukat, művességüket
- műanyag ablakok megjelenése
- tájidegen burkolóanyagok megjelenése elsősorban lábazatokon
- üzletek feliratai, cégérek, üzletportálok matricázása
- Klíma kültéri egységek kihelyezése
- Parabola antennák kihelyezése
- Gazdasági tevékenység esetén feliratok/reklámok kihelyezése
- tájidegen homlokzati burkolóanyagok megjelenése (kerítéseken is)
- tájidegen növénytelepítés;
- típusházak és előregyártott épületek megjelenése, tipizálás

Közösségi vegyes településrész

Nem sorolható a magán ingatlanok sorába, márcsak a használatuk miatt sem. Általában közigazgatás, települési szintű ellátások helyszíne. Jellemzően a településrész a településtörténet egy-egy korszakát őrzi magán, a földfelszín felett, de gyakran alatta is.

Telkek

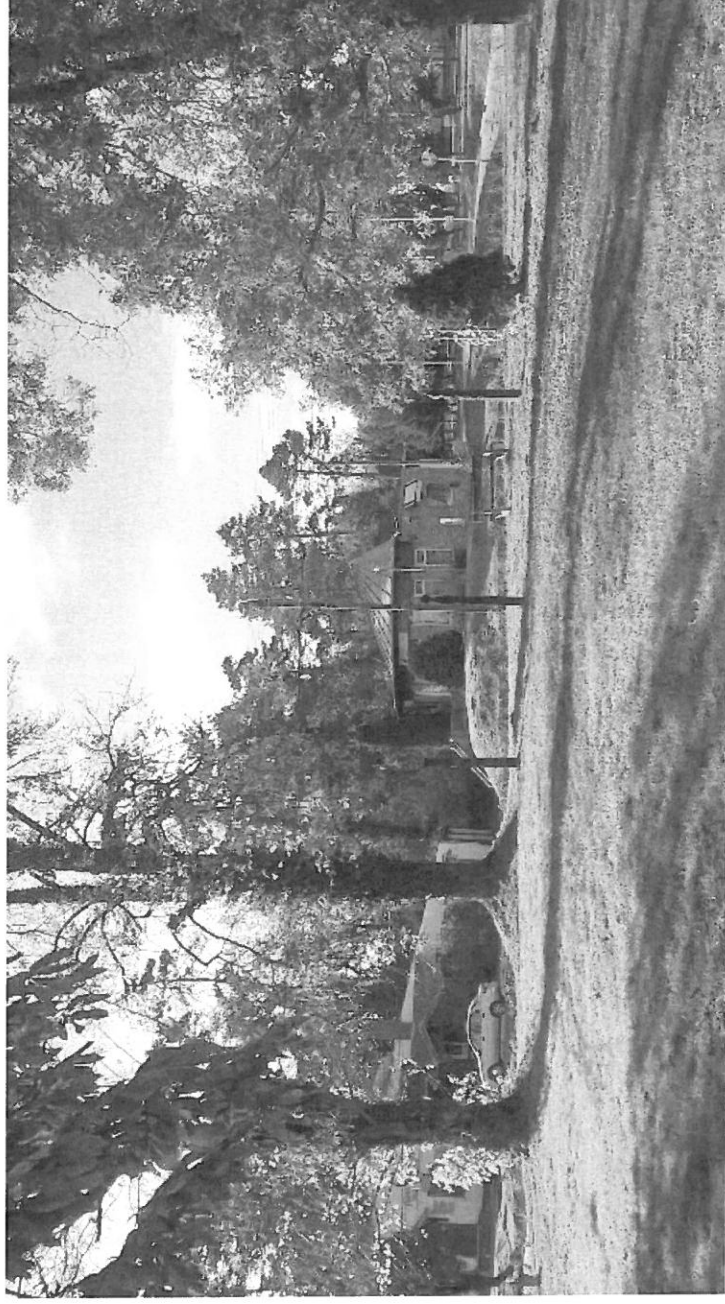
- Nagyobb kiterjedésű ingatlanokról van szó, ezek a történeti emlékhelyek és településrészek.

Épület

- egyedi kialakításúak, nem sorolhatók kategóriákba és az épületek szabadon állóan és megfelelő méretű általában szépen gondozott parkkal zöldterülettel vannak körülvéve.

Közterületek

- a közterülettől általában jól megközelíthetőek

Gazdasági karakterek

Jellemzően a település szélén, a bevezető utak mentén található gazdasági funkciót szolgáló területek. Kialakításuk tervszerű, nagyságuk meghatározó településképet eredményez.

Telkek

- változó, jellemzően nagyobb telekméret;
- belső technológiai rend szerinti telken belüli útfrendszerrel;
- jellemzően szabadonálló beépítés;
- szabdalts zöldfelület;
- telkek kerítettek, utcai kerítések áttörtek

Épület

- funkcionalista tömegalakítás, gyakori
- épületek mellett gyakoriak a technológiai építmények, melyek magassága jóval meghaladhatja az épület magasságát;
- anyaghasználat jellemzően fém, üveg; tetőhajlásszög alacsony (shed-, lapostető, csarnoktető)

Közerületek

- tervezett úthálózat, megfelelő szabályozási szélesség, egyenes nyomvonalvezetés;
- funkcionális közterületek: parkolók; utcabútor nem jellemző;
- véderdősáv, útfásítás

Problémák

- egykori telepen belüli utak „jó gazda gondossága” elveszett;
- zöldfelületek lassú megszűnése (depó, parkoló, stb.);
- tájidegen növénytelepítés (tujasorok);
- idegen, harsány színhasználat
- (színes fémlemez burkolatú csarnokok);
- véderdősáv telepítésének hiánya;
- reklámok

Szőlőhegyi karakter

E telkek egykori nagyobb, összefüggő szőlő és kertgazdálkodási területek kiparcellázásával alakultak ki. A területeken megjelennek a kerti szerszámok és gazdasági épületek. Jellemző a vegyes telekhasználat: intenzíven művelt és kultúr-kertek egymásmellettiége. Utcaszerkezetük domborzathoz igazodó, utcakép nem jellemző. A külterületi táj zöldfelületei, élő növénytakarója nagyrészt elsődlegesen gazdasági rendeltetésű, de ezen túl számos egyéb táj- és településképi alapszerepet is betölt. A zártkertek az épített és a megművelt közötti területek, melyek egyben település szegélyként jelennek meg, és mint ilyen köztes formációk településképi szerepük is többre tehető. E karakternek jellegzetessége, hogy az épületeknek elsősorban funkcionális rendeltetése van, a településképet elsősorban a gondozott telek, kiskert, mint maga az épület határozza meg. A zártkertek zöldfelületei jelentős ökológiai szerepet is képviselnek, ezért nem támogathatók azok belterületbe csatolása, a zártkereti települési karakter alapvonásainak felszámolásával járó településrendezési törekvések - legyenek azok akár apró lépésekben vagy látványos, nagyléptékű fejlesztések formájában magvalósulók.

Telkek

- elaprózódott nagytelkek, változatos telekméret;
- folyamatosan kiépülő (nőtt) szerkezet;
- jellemzően szabadonálló beépítés, 3-10%-os beépítéssel;
- telken belül megjelenő többféle kerthasználat (haszonkert, gyümölcsös, szőlő, díszkert);

Épület

- Gazdasági és lakásként használt gazdasági épületek vegyesen, szaporodó melléképületek ;
- jellemzően kétszintes épületek, előfordulnak kifejezetten lakóház jellegűek is;
- jellemzően magastető;
- beépülő teraszok;
- homlokzat architektúra sokféle, kortárs burkolóanyagtól a vakolt felületig;

Közterületek

- szűk utcahálózat, változó szélességű szabálytalan útszerkezet;
- közművek részleges hiánya;
- burkolt út nem jellemző;
- közterületek utcák összecsatlakozásánál alakulnak ki spontán, funkció nélküli közterületek;
- jellemzően gondozatlan közterületek;
- utcabútor nem jellemző (postaláda rendszerek, utcátáblák)

Zöldfelület karakter

Jellemzően egybefüggő, viszonylag nagy kiterjedésű zöldfelületet alkotó területek, melyek alaprendeltetésükön túl rekreációs, vagy kondicionáló zöldfelületi elemként jelennek meg, így pozitív kiegyenlítő település klimatikus hatással bírnak. A zöldfelületek településképi szempontból is meghatározóak, elsősorban vagy helyenként összefüggő rendszert alkotva elhelyezkedő egységek, melyek további hálózatos kialakítására, az egyes elemek zöldfelületi összekapcsolására kell törekedni.

Funkciójukat tekintve a legkülönbözőbb területhasználatok tömörülnek ebbe a karakterbe: közparkok, temetők, védelmi zöldfelületek (pl. Élővizek, ivóvíz kutak és létesítmények védőterületei), erdők stb.

Érdemes külön karakterként kezelni ezeket a település részleteket, hiszen a megfogalmazódó településképi igények itt eltérőek. Jellemző a háromszintes növényállomány (van gyep, cserje szint fás növényállománnyal), ugyanakkor átlátható, ligetes növénytelepítések, mely szerkezet biztosítja a használhatóságot. Nyílt terek és facsoportok váltakoznak egy egységen belül, napos és árnyékos helyszíneket is kialakítva. Lényeges, hogy a pihenést és az aktív időtöltést kiszolgáló szabadterei építészeti elemek jól használhatóak, állapotuk nem korlátozza a használatot.

Telkek

- jellemzően nagy alapterületűek;
- beépítésre nem szánt ingatlanok, igen csekély, szabadon álló beépíthetőséggel;
- ingatlanon belül elkülönülő funkciók (játsszótér, sportpálya, pihenőkert stb.);
- jellemzően nem kerített

Épület

- épület jelenléte nem jellemző;
- funkcionális igényvel megjelenő kisépítmények: mosdó, esőbeálló, kilátó stb.
- alacsony építménymagasság

Közterületek

- változatos, szabálytalan útrendszer;
- növények intenzív jelenléte;
- utcabútorok jellemzőek (padok, információs táblák)

AJÁNLÁSOK

A Településképi Arculati Kézikönyv egyik legfontosabb feladata, hogy olyan módon formálja a település arculatát és a településen építkezni vágyók szemléletét, hogy nem egységes elvek mentén rögzíti az építési szabályokat, hanem jó példák, jó gyakorlatok segítségével igyekszik a település lakóit a helyes, illetve a település, a tájegység környezetalakítási hagyományaihoz illeszkedő viselkedésmód felé terelni.

A Településképi Arculati Kézikönyv ajánlásait nem kell és nem is lehet kötelező érvényű előírásként értelmezni.

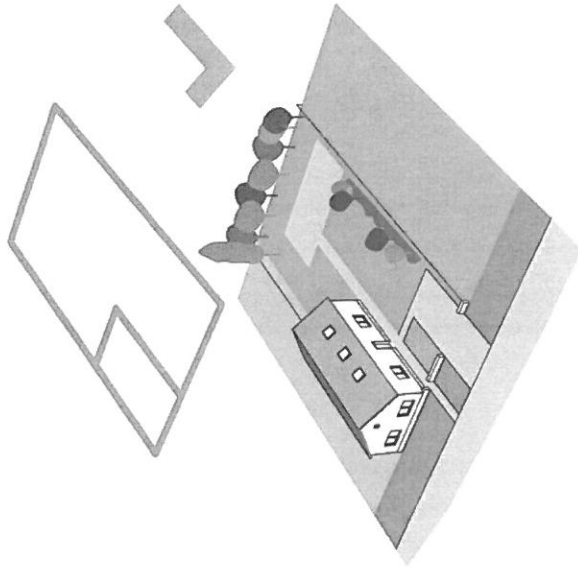
Célja az, hogy segítsen a település lakosainak illetve az építkezni szándékozókknak, valamint, hogy a település jelenlegi képe szerint iránymutatást adjon a településképi rendelet számára.

5.1. Településszerkezet

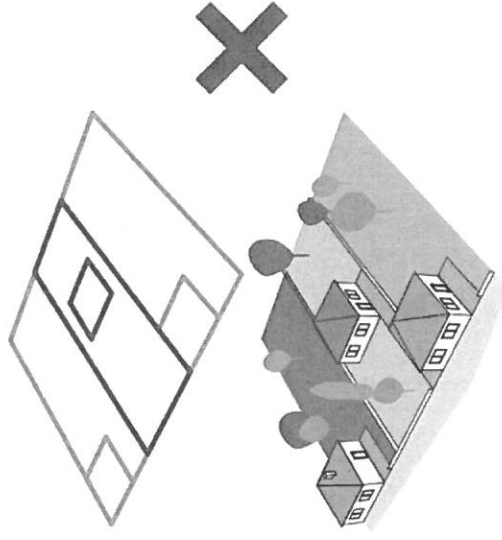
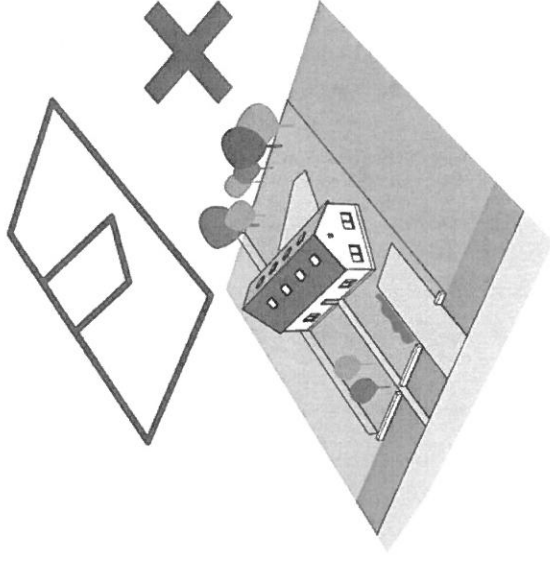
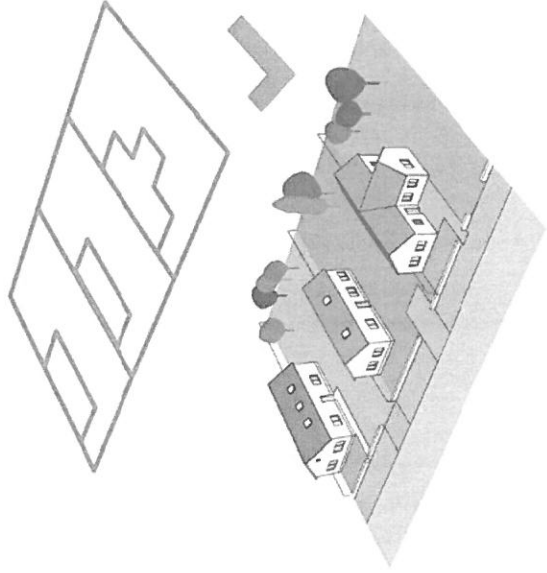
A történelem során kialakult településszerkezet védelme javasolt a település egész belterületén (lakóterületén). Elsősorban védendő minden szempontból az örökségünk fejezetben felsorolt építészeti, - történeti, - táji értékek és környezetük. Településképi szempontból a kialakult utca és telekszerkezet megváltoztatása nem indokolt. Új településszerkezeti elem megjelenése nem várható.

Az alábbiakban szemléletes ábrákon kívánjuk bemutatni, mely megoldásokat javasolunk a településképi esztétikus megjelenése, formálása szempontjából és melyeket nem tartunk tanácsosnak.

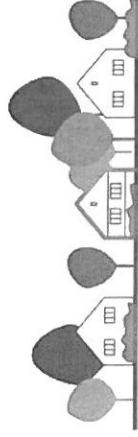
5.1.1. Épületek elhelyezkedése

A helyi építési szabályzat beépítési módra és építési helyre vonatkozó előírásokon túl nincs szükség településképi követelmények megállapítására, azonban javasolt- a beépítési mód függvényében- az építési helyet a kialakult, az adott utcára jellemző, tehát a szomszédos telkek beépítését figyelembe véve megválasztani. Nem javasoljuk a szűk utcákban az előkert nélküli telepítést, ugyanis az előkert a közterületet vizuálisan szélesíti, ami az utcaképet kedvezően befolyásolja.

5.1.2. Magasság és tömeg megválasztása

Az otthonunk helyszínéül választott helyen ne akarjunk a magassággal kiténni, illeszkedjen épületünk a meglévő épületek magasságához és tömegéhez.

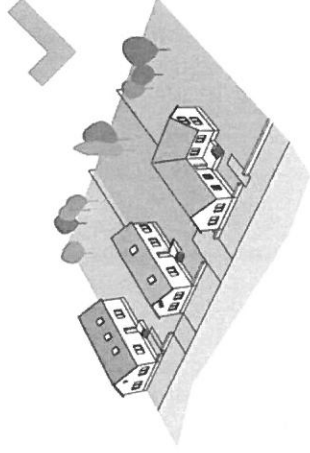
Falusias karakternél javasolt továbbra is földszintes épülettömegek megtartása, hogy a hagyományos falusias arculata a településnek a jövő számára is továbböröklődjön.

Vegyes központi település az egységes utcakép megőrzése érdekében törekedni kell a meglévő épület magasságokhoz való illeszkedésre. Nem javasolt kiugróan magas épületek építése.

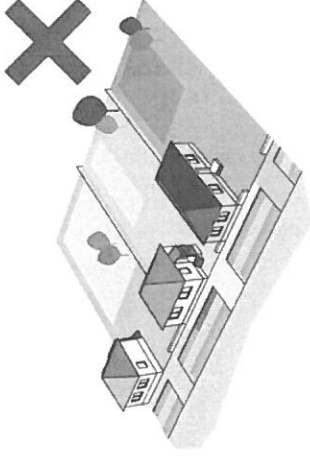
Gazdasági településrészen és a Községi területek karakterében az épületek magasságát az alkalmazott technológia és az épület funkciója határozza meg, erre vonatkozóan ajánlást nem kívánunk megfogalmazni.

5.1.3.. Anyaghasználat és színek

Jellemzően vakolt és festett felületű homlokzatokat találunk, tehát elsősorban ez a követendő. Azonban megjelenhet a nyerstégla felület, díszítő sávokban a kőburkolat, faburkolat is. A területen a látható anyag- és szín választék szempontjából széles a paletta.

Színek tekintetében a harsány színek (piros, lila, kék, zöld) kerülendők, a pasztell, természet-közeli színek használata javasolt, az erős, sötét színeket pedig csak kis felületen, épületrészekben javasolt használni. Fénylő, csillogó, ríktó felületek alkalmazása nem megengedett. Az épületek egységét javítja, ha a főépület, a melléképületek és a kerítés szín és anyaghasználatára az egységesség jellemző. 3-4 fajta színárnyaltnál egy ingatlan esetében többet ne használjunk.

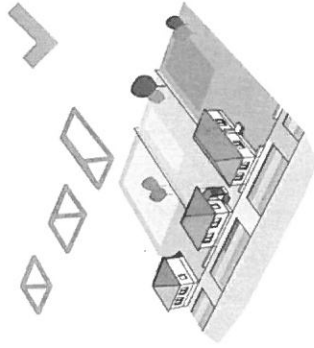

A túlszínezett épület hamar elveszíti érdekességét, és utána inkább zavaróan hat a környezetére!

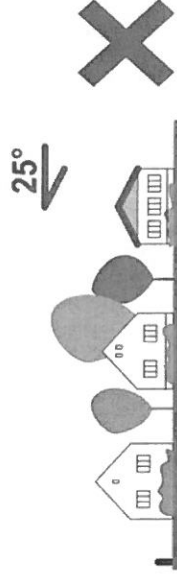
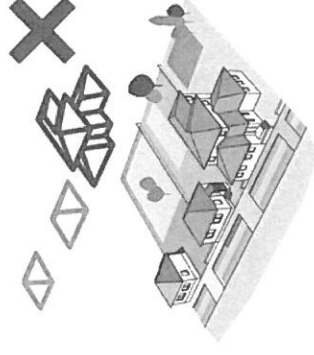
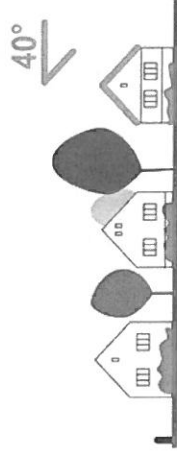
Tetőhéjazat esetében a harsány színek használata kerülendő, egyébként a modern héjazati anyagok használata sem kizárt. A tetőfedésnél a hullámpala, palafedés és a nagy táblás fedések, bitumenes hullámlemez nem javasolt. A tetőfedőanyag elsősorban natúr cserépfedés.

Törekedjünk arra, hogy a főépületünk gondosan kiválasztott héjajalása, anyaghasználata színvilága a melléképítményekben is visszaköszönjön, ezáltal biztosítva egységes építészeti arculatot portánkon. A tetőfedésnél a hullámpala, palafedés és a nagy táblás fedések, bitumenes hullámlemez nem javasolt. A tetőfedőanyag elsősorban natúr cserépfedés.

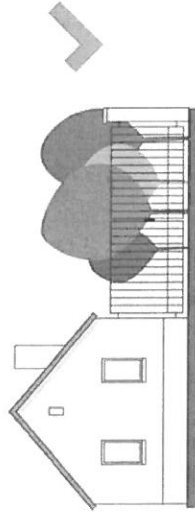
5.1.4. Tető kialakítása

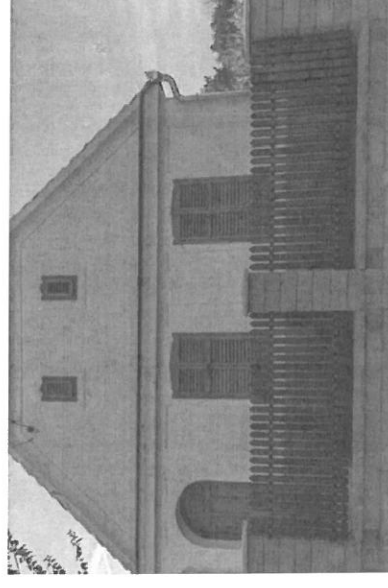
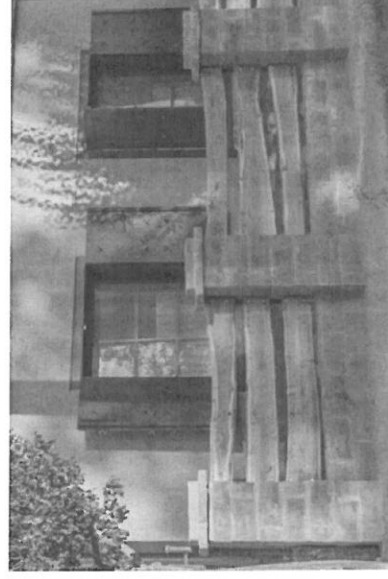
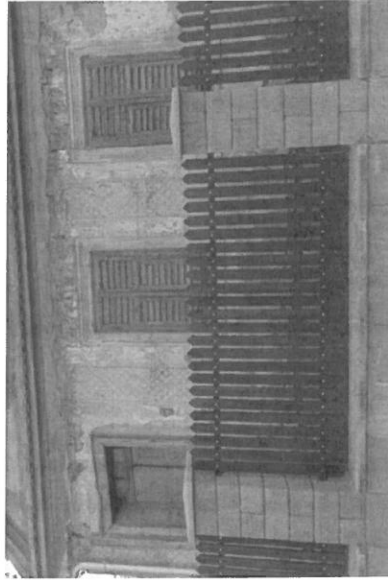
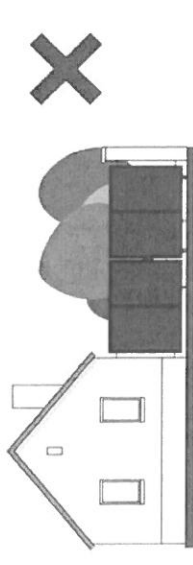
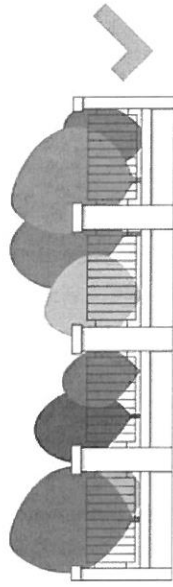
A tető kialakítása egyszerű legyen, az épületek az utcával merőleges és az utcával párhuzamos gerincű magastetőivel egyaránt épülhetnek illeszkedve az utcaképhez, és a szomszédos épületek meglévő tetőformáihoz. Nagyon fontos elv, az arányos, az utca léptékéhez illeszkedő tetőforma és tetőhajlásszög megválasztása.

5.1.5. Kerítések

Javasolt az épület jellegéhez színben és anyagban illeszkedő kerítés létesítése, melyek során előnyben kell részesíteni a nyerstégla, a kovácsoltvas és a faanyagokat. Valamint a helyben hagyománnyal rendelkező vagy megtalálható természetes anyagokat.

5.1.6. Közterületek kialakítása

A közterületek kialakítása és azok minősége jelentősen befolyásolja az egész település arculatát. Javasolt az útburkolat, padka zóldsáv vízelvezető, járda folyamatos karbantartása és felújítása.

A közterületre, út menti zóldsávba ültetett növények lehetőleg egy fajtából legyenek az egységes utcakép érdekében. Folytatandó a jelenlegi honos fajokból növényssávok kiépítése.

A közterületeken elhelyezett építmények, utcabútorok, hirdető felületek műszaki berendezések természetes anyagokból készüljenek.

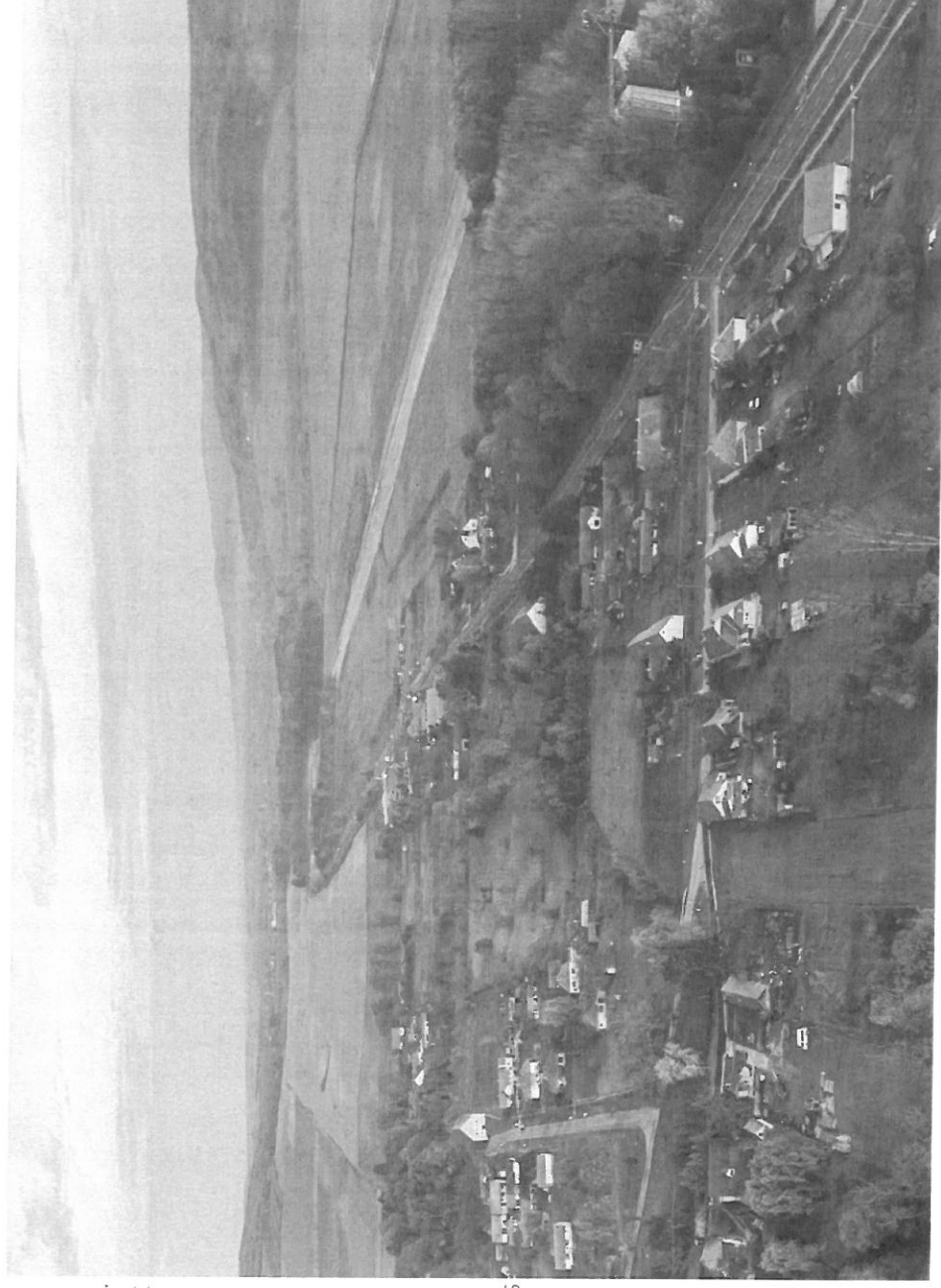
A középületek, szobrok, emlékművek környezetében utcabútorok elhelyezése (padok, világítótestek) valamint virágosítás ajánlott.

Az egységes településkép érdekében a kapubejárók kiépítését azonos műszaki paraméterekkel javasoljuk megoldani. A kapubejárók legalább egy személygépkocsi parkolására és a telekre való beközeledésre egyaránt alkalmas szélességre növelése ajánlott abban az esetben, amennyiben a csapadékvíz elvezetését nem akadályozza. Ezzel csökkenhet a közúton parkoló autók száma.

5.2. Zöldfelületek

A településkép egyik legfontosabb alkotóeleme az épített elemeken kívül a zöldfelület mennyisége és minősége. Az ápt, esztétikusan kialakított zöldfelület önmagában is vonzó, de az értékes épített elemek védelméhez azok környezetének megfelelő kialakítása is hozzátartozik. Egységes utcafásítás és zöldfelületi rendszer kialakítására kell törekedni. A település arculatának javítása érdekében az őshonos és kultúrfafajokból álló fasorok telepítését javasoljuk. Az egybelátható utcaszakaszokon törekedni kell az egységes utcakép kialakítására azonos növényfajok ültetésével. Olyan fákat javasolunk ültetni a közterületekre, melyeket nem kell csonkolni a közmű vezetékek védelme érdekében. Az utcafrontra telepített növényzet a közlekedést ne zavarja vagy akadályozza, gondozott, rendezett képet alkotnak a növények.

5.2.1. Zöldfelületgazdálkodási ajánlások

- A jelenlegi tájszerkezet megőrzése a tájhasználat feltételeinek biztosításával
- A kedvező látvány érdekében a külterületen, bármiféle építmény elhelyezését javasolt tájképvédelmi szempontból is megvizsgálni, új külterületi létesítmények (mezőgazdasági, turisztikai, hírközlési) telepítésére tájbaillesztésre vonatkozó zöldfelületi előírások kidolgozása javasolt. 8 méternél magasabb építmény elhelyezése kerülendő.
- a közterületek és közlekedési területek fejlesztése esetén célszerű komplex, mindenre, így a zöldterületre is kiterjedő tervezés lebonyolítása a legkedvezőbb településkép elérése céljából
- a természetvédelmi oltalom alatt álló területeken a védett értékek megőrzése céljából a Balaton Felvidéki Nemzeti Parkkal való együttműködés, az általuk javasolt kezelési, hasznosítási módok betartása szükséges. A gazdálkodást össze kell hangolni a természetvédelmi, ökológiai érdekekkel: biztosítani kell a védett természeti értékek megőrzését, a biológiai sokféleséget, a védett növény- és állatvilág megőrzését.
- turisztikai fejlesztések esetén is elsődleges szempont legyen a természetvédelmi előírások és a tájkép védelmének betartása

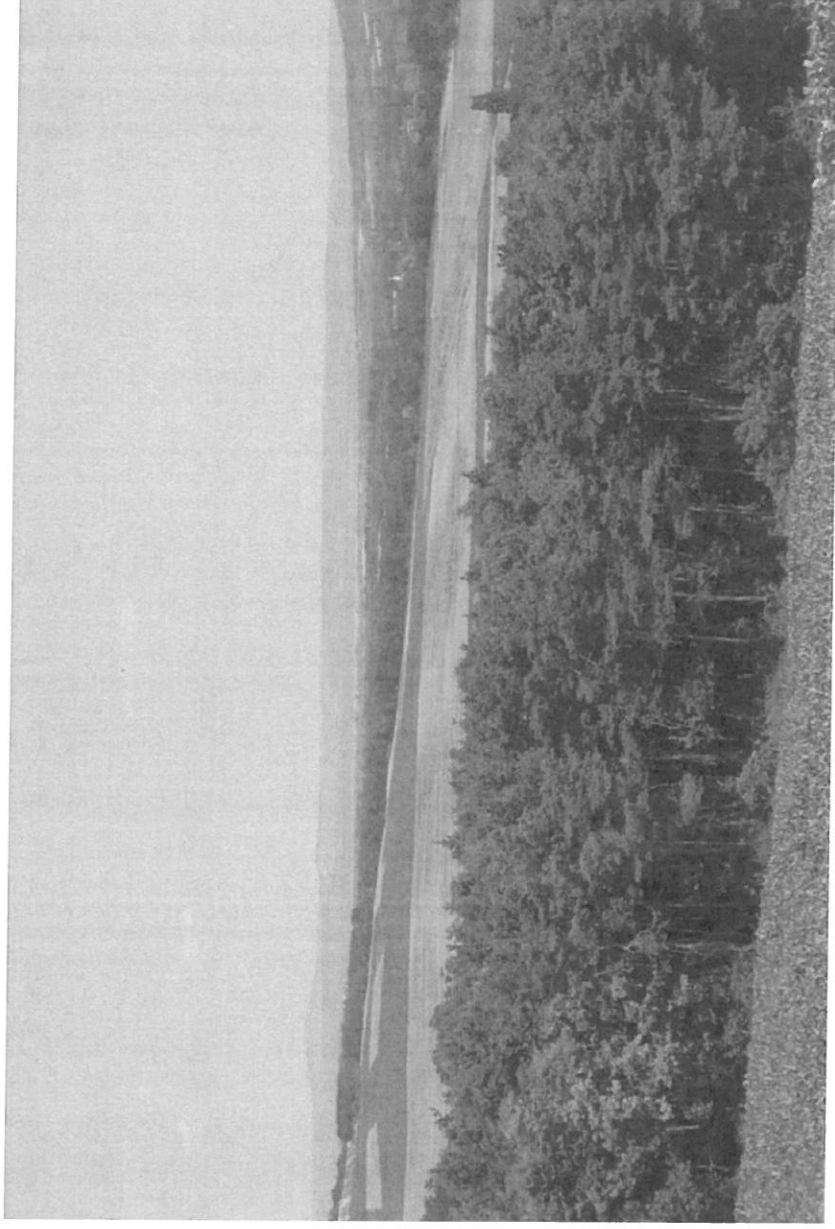

5.2.2. Ajánlások erdőterületekre:

- ökológiai cél a meglévő erdőterületek és az ehhez szükséges környezeti feltételek megőrzése
- új erdő telepítése csak őshonos fajokból történhet
- különálló erdőterületek között összeköttetés telepítése honos fajokból

5.2.3. Ajánlások tájfásításra:

- a változatos tájkép és a kedvezőbb ökológiai körülmények biztosítása érdekében javasolt az utak mentén, művelési táblák határain tájfásítás telepítése, a mezsgyék visszaállítása
- a kisebb erdőfoltokat és gyeptöveket javasolt fásítással összekötni
- javasolt cserjefajok: galagonya, kökény, csíkos kecskerágó, veresgyűrűű som, húsos som
- javasolt fajok: kőris, ezüsthárs, gyertyán, tölgy, éger

5.2.4. Ajánlások vízparti sávokra:

- a vízfolyások mentén és a vizes élőhelyek esetében elsődleges cél a jelenlegi állapot megóvása, az ökológiai folyosók szerepének további erősítése. Nem javasolt semmiféle művi beavatkozás, beépítés.
- ezeken a területeken az ökológiai szempontok kerüljenek előtérbe bármilyen fejlesztés, kezelés során, az esetleges vízpépítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat, mérnöki ökológiai módszerek alkalmazását kell előnyben részesíteni
- a természetközeli állapot megőrzése érdekében feltöltéseket, mederburkolást meg kell akadályozni.

5.2.5. Beépítésre szánt területi ajánlás

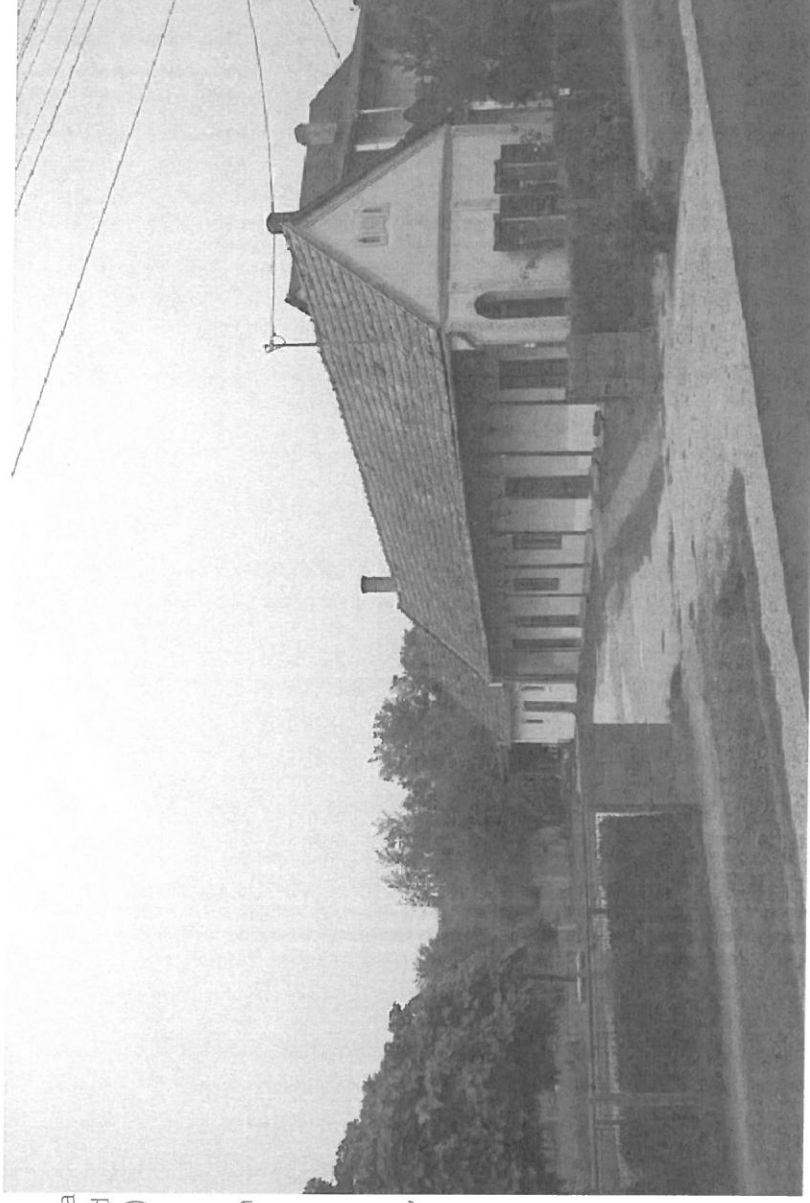
Ajánlások közterületi zöldfelületekre, utcafásításra

- A fasorok kedvezően alakítják az utcaképet, ezért egységes utcafásítás telepítése javasolt, ahol elegendő hely áll rendelkezésre az utcaszélesség és a közművek függvényében. Ügyelni kell a megfelelő fajaj kiválasztására és a telepítési távolságra.
- Utcafásításhoz ajánlott fajok légvezetékek mellett, valamint 1-2 méter széles zóldsávban: gömbjuhar, bugás csörgőfa, szivarfa (javasolt telepítési távolság 4-5 méter).
- Utcafásításhoz ajánlott fajok egyéb területeken: kőris, berkenye, juhar, hár, valamint ezek alakilag változatos fajtái (javasolt telepítési távolság 5-7 méter). Kerülendő a színeslombú fajok tömeges alkalmazása.
- A településközpont rangjának kiemeléséhez javasolt egy olyan központi tér létrehozása, amelyben a fásítások és a nagyvonalú egyenvári felületek kiemelkedő szerepet kapnak.
- A temető kialakítása, rendezettsége is szerepet játszik egy település arculatának kialakulásában. A temetőhöz vezető út fásítása, valamint a temetőn belül egy központi fasor telepítése hozzájárul a kedvező településképhez. A temető körülfátrolására maximum 1 méter magasságú sövénytelepítés jó megoldást jelenthet.
- Javasolt a gyalogutak megújítása a rendezett utcakép eléréséhez. A burkolathoz jó vízáteresztő, javítás esetén könnyen felszedhető, kiselemes burkolat javasolt tájbaillő, nem hivalkodó színben.
- A telkek előtti zóldsávok kialakításában és fenntartásában a lakók is szerepet vállalhatnak.

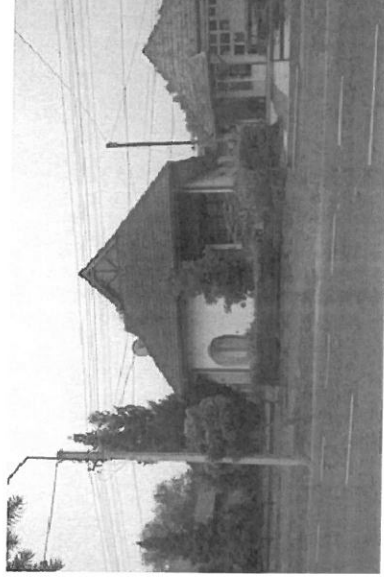
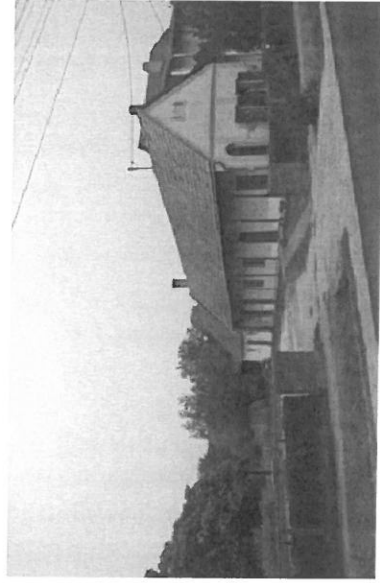
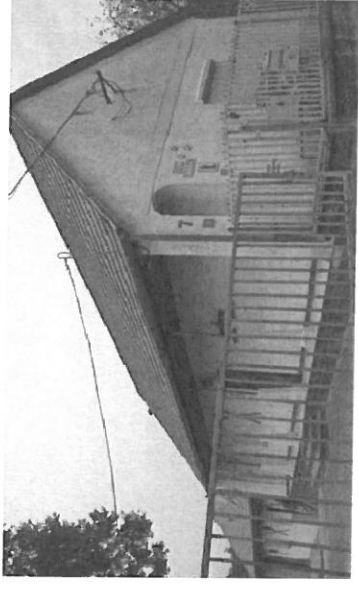
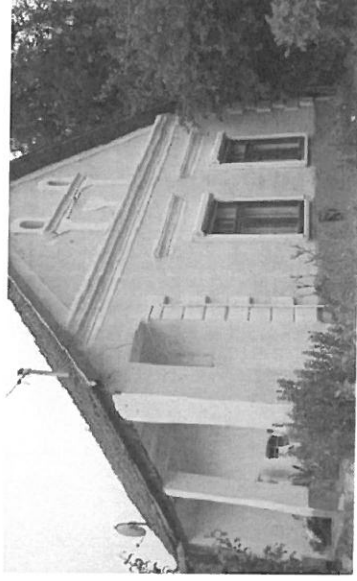
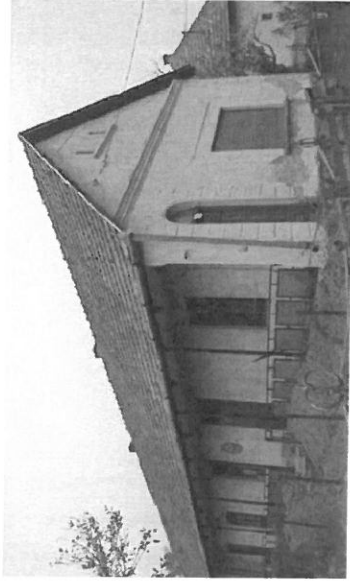

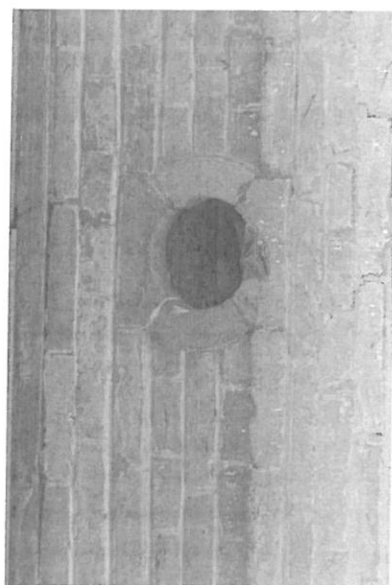
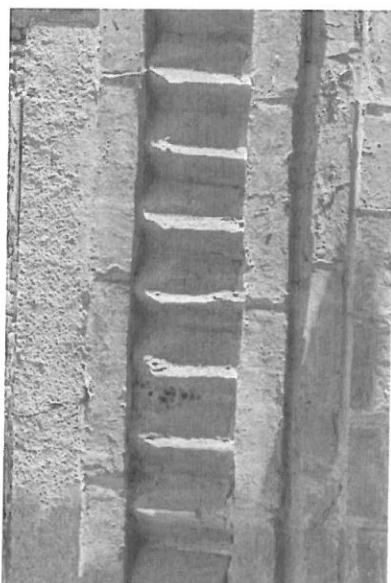
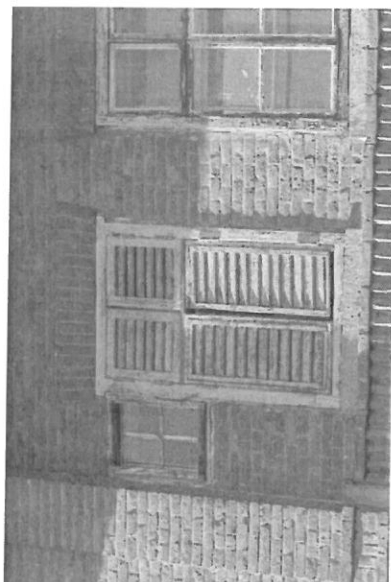
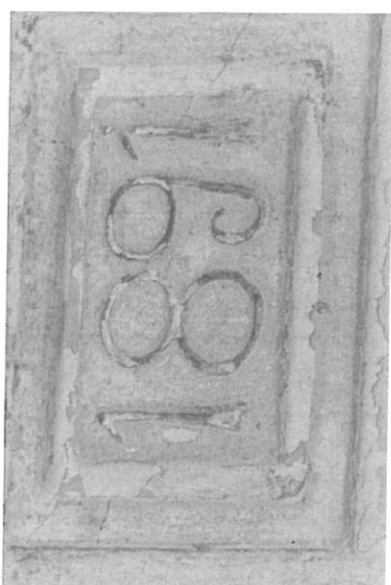
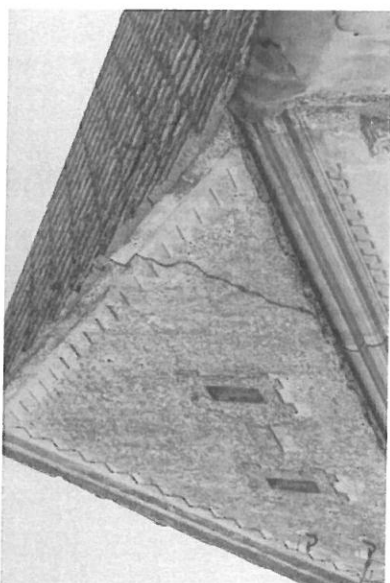
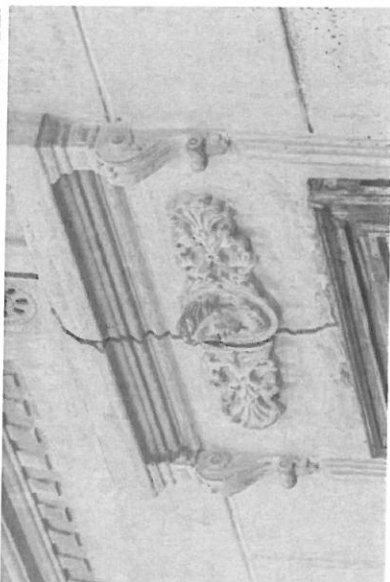
Ajánlások magánterületi zöldfelületekre, kertekre

- Kedvezően befolyásolja az utcaképet a néhány helyen megjelenő kerítésfronti sövény. Kerülendőek a 2–3 méter magas átláthatatlan falat képező örökzöld ültetések, helyettük az alacsonyabb (1–1,5 m magas) lombhullató térfatárolók kedvezőbbek.
- Az előkertek a település arculata szempontjából különösen fontosak, hiszen az utcakép formálásában is szerepük van. Az előkertekbe maximum 1 méter magasságú, változatos növényzet ültetése javasolt. Erre alkalmas fajok: díszítő lombúak – babérmeggy, puszpáng, madárbirsek, kúszó borókák, törpe fenyők, borbolyák, színes levelű változatok, virágzóak – pimpó, gyöngyvesszők, aranyvessző, rózsalonc, kékszakáll, valamint az évelő és egyéves virágok.
- A kertek végeiben álló gazdasági épületek és ezzel együtt a gazdasági funkció lehatárolása növényfuttatással vagy keskeny sövények telepítésével kedvező megoldást nyújt

Jó példák bemutatása: épületek, építészeti részletek

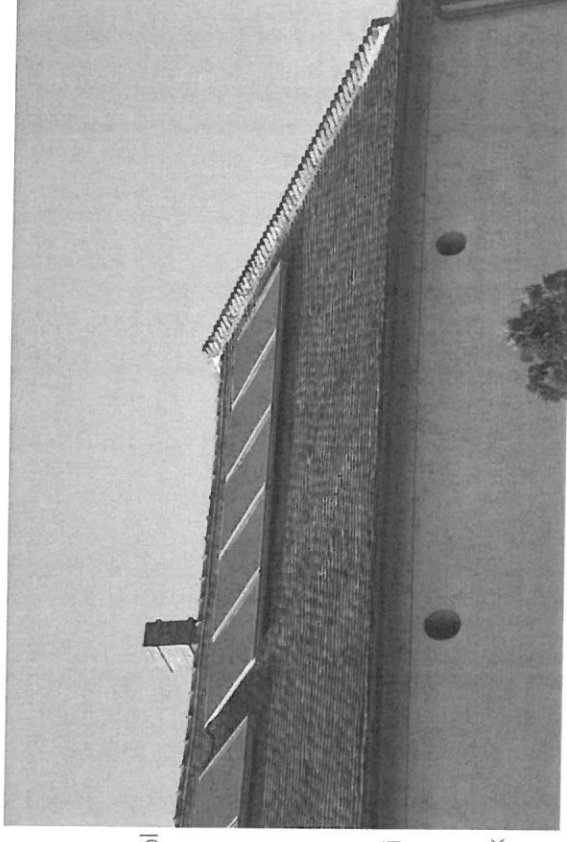
Jó példák: sajátos építmények, reklámhordozók, egyéb műszaki berendezések

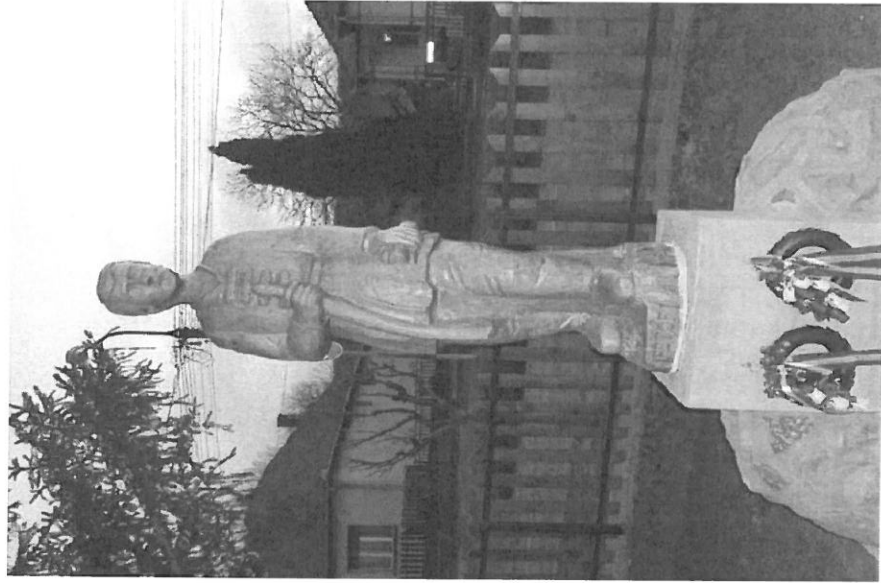
Ajánlások

Ahol a villamos energia ellátás és hírközlési hálózat föld feletti vezetése, új villamos energia elosztási, közvilágítási vezetékeket és az elektronikus hírközlési hálózatokat a meglévő oszlopsorra, vagy közös tartóoszlopra kell fektetni. Közös oszlopsorra való telepítés bármilyen akadályoztatása esetén az építendő hálózatot földalatti elhelyezéssel lehet csak kivitelezni.

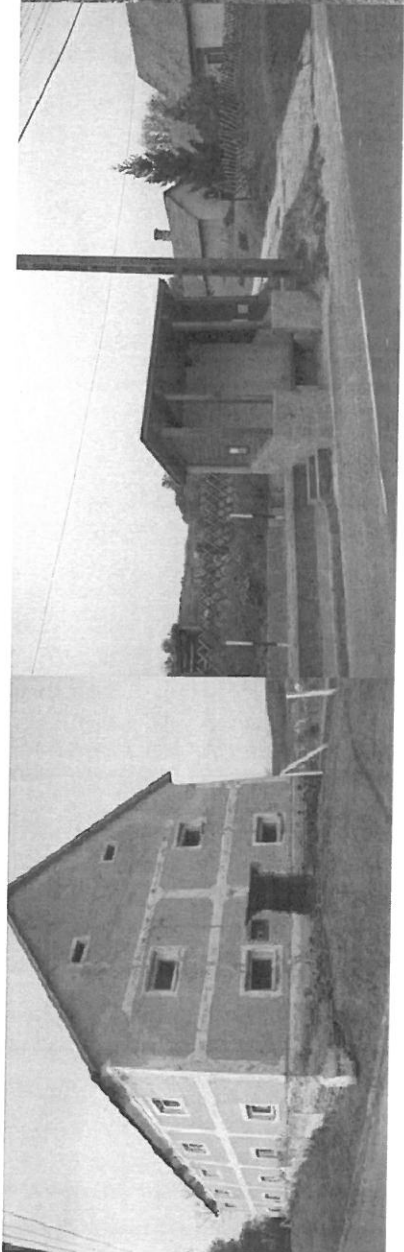
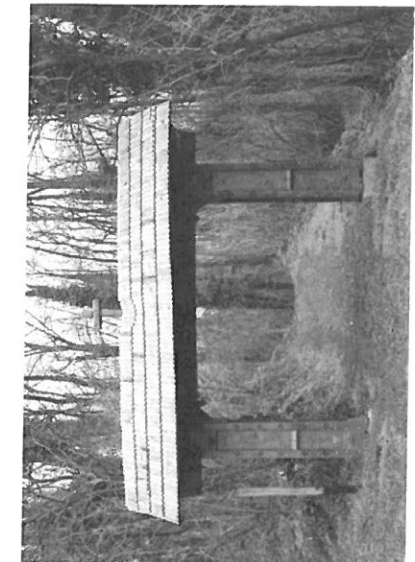
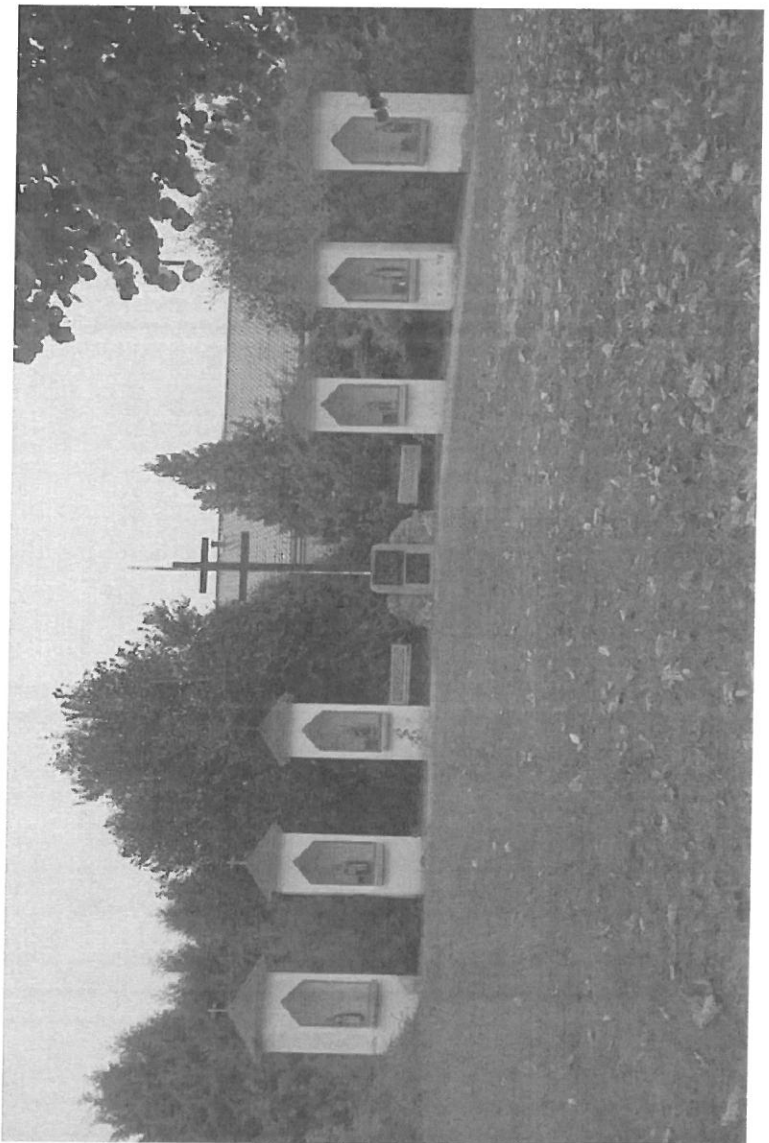
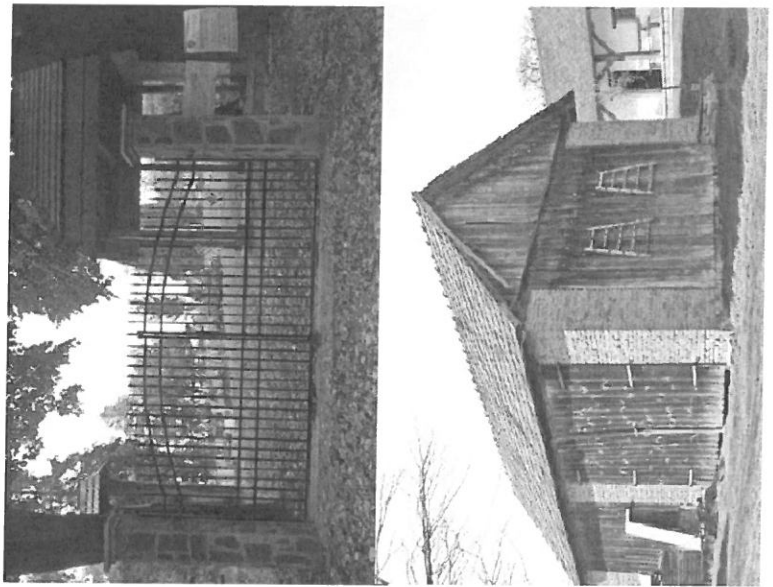
Vezeték nélküli elektronikus hírközlés építményei számára alkalmas terület a belterületi határtól legalább 500 m-es távolság. Az új antennák elsősorban multifunkcionális kialakítással telepíthetők (pl.: vadles, kilátó, víztorony), de ha nincs meglévő alkalmas építmény, akkor önálló szerkezetre is. Az utcai homlokzaton lévő antenna és napelem, napkollektor, klíma és egyéb műszaki berendezés kerülendő.

Sajátos egyedi építményeink a különböző emlékművek, keresztek, kilátók, turisztikai létesítmények, utca bútorok, esetleg tárolók, buszmegállók, műszaki berendezések, stb. esztétikai és műszaki állapotát feltétlenül meg kell őrizni eredetihez közeli állapotukban, valamint környezetüket rendszeresen ápolni, karbantartani szükséges. Ezen építmények emblematis voltuk miatt hosszú távon meghatározzák a településképet. A településkarakterét is meg tudják változtatni, tegyünk róla, hogy ez a változás pozitív legyen. **Az építmények anyaga tömegformálása tájképbe, és településképhez illeszkedő legyen.**

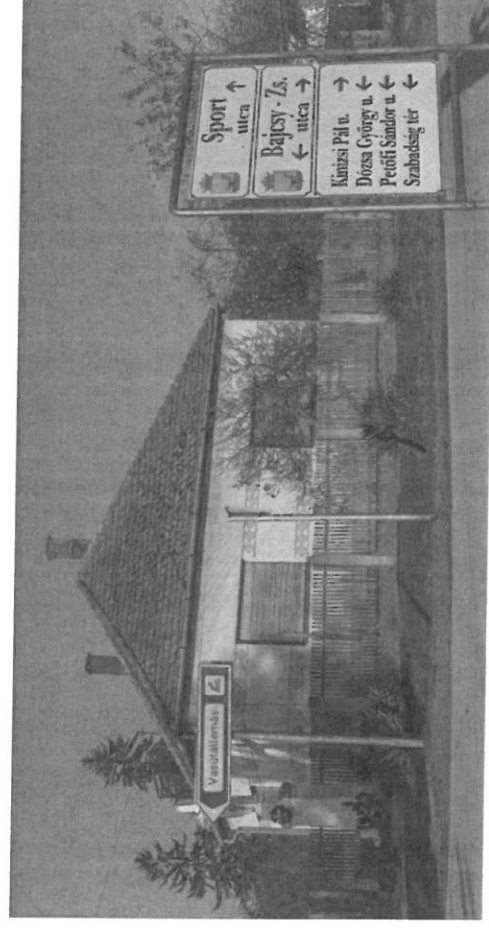
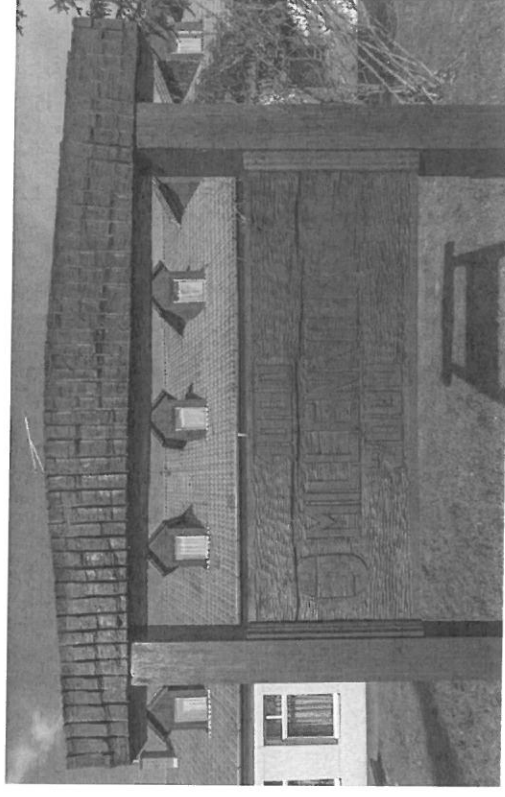

Rendezett környezet, karbantartott sajátos építmények

Hírdetőtáblák óriásplakátok

Óriásplakáttal nem találkoztunk a településen, de új óriásplakát kihelyezése - beruházás támogatásának tényét tartalmazó kötelező hirdetőtábla kivételével - tilos. Reklámcélú berendezés anyaga lehetőleg fából legyen, természetes színben, a meglévő utcabútorok és hirdetőtáblák formájához illeszkedve. Magán célú hirdető berendezés, cégtábla – az útbaigazító táblák kivételével – ne nyúljon a közterület fölé.

IMPRESSZUM

SOMOGYBABOD KÖZSÉG TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVE

VÉLEMÉNYEZÉSI ANYAG

2017. December

KÉSZÍTETTE: Jövő-tér-kép Építészeti és Városfejlesztési Kft.

Szilágyi Annamária Településtervező

Somogybabodi község Főépítésze: Mészáros Ákos építészmérnök

KÖZREMŰKÖDÖTT:

Káldi László polgármester

Dr. Gál Marianna jegyző

Bogdánné Tóth Réka Tájépítész tervező

Szepesi Péter fotográfus,

Nagy Edina építész

Nagy Mónika építész

Források:

Somogybabod helyi építési szabályzata Szabályozási terve,

Az 5. fejezet ábrái a Lechner tudásközpont fejlesztése alapján készültek a katonai térképek az acanum térképtárából